

Метою проекту «Ukrainian Index of Philosophy» є впровадження наукометричних механізмів, що забезпечать інструменти кількісного та якісного аналізу, релевантні для систематизації та оцінювання досліджень а) у галузі гуманітаристики, б) зроблених кириличними мовами в) з урахуванням структурної та тематичної специфіки української науки.

АКТУАЛЬНІСТЬ ТА ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Курс на інтернаціоналізацію української науки та інтеграцію її у міжнародний інформаційний простір, узятий останнім часом Міністерством освіти і науки України, передбачає активне впровадження наукометричних і бібліометричних методів оцінювання діяльності фахівців та наукових установ. Серед іншого це вимагає від українських вчених публікацій у періодичних виданнях, що входять в міжнародні наукометричні бази даних. Ця, на перший погляд, позитивна ініціатива на вітчизняних теренах (передусім у гуманітаристиці) неминуче стикається з рядом перешкод та породжує низку негативних тенденцій, серед яких:

- профанація наукометрії та перетворювання її на бюрократичну фікцію – через поєднання двох факторів: нормативної необхідності та фактичної неготовності вітчизняної академічної спільноти швидко вийти на міжнародний рівень публікацій та індексації у провідних міжнародних базах даних;
- еміграція вітчизняної науки у іншомовний простір замість її гармонійної інтеграції із збереженням україномовної складової – через нерелевантність основних міжнародних наукометричних баз даних для оцінювання досліджень кириличними мовами;
- натуралізація гуманітаристики, другорядний статус та закріплення низького рівню представленості гуманітарних досліджень та видань у провідних міжнародних базах даних – через використання інструментів аналізу, від самого початку пристосованих для природничих та точних наук;
- уніфікація та англосаксонізація гуманітаристики, на які перетворюється декларований процес її глобалізації та досягнення «єдності у різноманітті» – через втискування її у типологію наукових галузей і пріоритетних напрямків досліджень, характерних для англосаксонського світу.

Результатом зазначених тенденцій є стримування розвитку україномовної науки, української наукової термінології та вітчизняної наукової періодики, що посилює майже повна відсутність легітимних вітчизняних механізмів обліку та аналізу вітчизняних україномовних публікацій та істотних стимулів для українських науковців створювати такі публікації.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Шляхом подолання зазначених протиріччя може стати впровадження наукометричних механізмів, що забезпечать інструменти кількісного та якісного аналізу, релевантні для систематизації та оцінювання досліджень а) у галузі гуманітаристики, б) зроблених кириличними мовами в) з урахуванням структурної та тематичної специфіки української науки, що, як було показано, неможливе за умов монополії міжнародних наукометричних систем, що наразі існує. Розробка та впровадження такого механізму є метою проекту «Ukrainian Index of Philosophy», досягнення якої дозволить вирішити низку **завдань**:

- запобігти профанації наукометрії та перетворювання її на бюрократичну фікцію;
- запобігти еміграції вітчизняної науки у іншомовний простір, сприяючи гармонійній інтеграції водночас із розвитком україномовної науки, української наукової термінології та вітчизняної наукової періодики;
- запобігти натуралізації гуманітаристики та закріпленню другорядного статусу гуманітарних досліджень та видань у провідних міжнародних базах даних;
- протистояти уніфікації та англосаксонізації гуманітаристики, сприяючи глобалізації із збереженням самобутності української науки та досягненню «єдності у різноманітті»;
- сприяти забезпеченню балансу між двома рівнозначними векторами розвитку національної науки: інтернаціоналізацією (інтеграцією у міжнародний науковий простір) та локалізацією (розвитком локальної наукової комунікації та вітчизняної наукової термінології);
- забезпечити академічну гуманітарну спільноту ефективними інструментами прозорості наукової діяльності;
- запропонувати легітимні механізми обліку та аналізу вітчизняних наукових здобутків, створюючи для українських науковців стимул створювати статті українською мовою для українських видань;
- сприяти розвитку національної академічної комунікації, що опосередковано створить умови для становлення комунікації міжнародної;
- забезпечити доступ до наукового здобутку українських науковців для широкого кола українських читачів;
- сприяти системному представленню української гуманітарної думки у світовому інформаційному просторі шляхом акумуляції її здобутків на єдиній платформі замість фрагментарного представлення у міжнародних базах даних.

ПЕРЕБІГ РЕАЛІЗАЦІЇ

За півроку роботи над проектом було розроблено інформаційну платформу з необхідними для вирішення поставлених завдань технічними можливостями; запущено та відлагоджено пілотну версію порталу; проведено інформування фахової спільноти про можливості порталу та завдання проекту загалом.

Наразі на порталі створено близько 200 персональних сторінок фахівців, близько 70 сторінок галузевих інституцій та періодичних видань, а також завантажено дані майже 150 публікацій, що дозволило зробити висновки про його працездатність та наявність інтересу серед представників фахової спільноти.

До реалізації проекту долучилися близько 20 академічних та освітніх установ, зокрема, низка філософських факультетів і кафедр університетів України, Центр філософської текстології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Науково-видавниче об'єднання «Дух і Літера» та інші.

До ініціативної групи проекту увійшло більше 20 молодих науковців, аспірантів та магістрантів з різних університетів України, що діють на волонтерських засадах.

У найближчих планах – створення розподіленої мережі координаторів, які забезпечать збір первинної інформації в розрізі основних інформаційних підструктур системи.

Сайт проекту: <http://community.philosophy.ua>

Група Facebook: <https://www.facebook.com/groups/philosophy.ua>

Координатор проекту:

Іламі Ясна

Email: info@philosophy.ua

Тел. (044) 331-15-04, (050) 037-30-10, (098) 709-74-62, (063) 514-36-00.